

F. t. 1. vedr. beskyttelse af havmiljøet

Der blev sideløbende igangsat en åben proces med kontaktmøder med de lokale interessenter, herunder de berørte kommuner. Udkastet til udpegning af nød-områder blev den 17. november 2003 sendt i høring, og efter høringsfristen blev 22 nød-områder forhånds-udpeget. Dette skete med en pressemeddelelse af 4. februar 2004, der af Forsvarsministeriet blev over- sendt til Folketinget (kan findes på: http://ft.dk/img20031/udvbi- lag/lib6/20031_10016.pdf). Samtidig offentliggjorde Miljøministeriet en redegørelse om nød-områder, jf. redegørelse nr. 1/2004 om udpegning af nød-områder i danske farvande (kan findes på: <http://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2004/87- 7614-145-4/html/helepubl.htm>).

I redegørelsen blev der forhåndsudpeget 22 nød-områder (14 til brug for anvisning af skibe med højt for-ureningspotentiale og 8 til skibe med lavt forurenings- potentiale, fordelt på 12 nød-områder på søterritoriet og 10 i havne). Den endelige udpegning af nød-områ- derne er endnu ikke foretaget og de tilhørende planer for nød-områderne finder endnu ikke anvendelse.

De 14 forhåndsudpegede nød-områder til brug for skibe med højt forureningspotentiale er Esbjerg Havn, Thyborøn Havn, Hanstholm Havn, Hirtshals Havn, Ålbæk Bugt, Frederikshavn Havn, Grenå Havn, Ka- lundborg Havn, Knudshoved Havn, Lindholm Termi- nal, Langelandsbælt, Københavns Red ankerområde 2, Bøtø Øst samt Rønne Havn. De 8 nød-områder som kan anvendes i tilfælde, hvor der er tale om skibe med lavt forureningspotentiale er Pakhusbugt (Anholt), Tragten (Fredericia), Kalundborg Fjord, Romsø Syd, Lindeskov Flak, Køge Flak Øst, Vang Pier, Tejn Bugt.

Søværnets Operative Kommando under Forsvars- ministeriet – som udpeget kompetent myndighed i henhold til overvågningsdirektivets artikel 20 – er den udøvende myndighed i forhold til anvendelse af nød- områder. Det er således Søværnets Operative Kom- mando, der træffer beslutning om, hvorvidt et skib med behov for assistance kan søge nød-område.

En oversigt over de forhåndsudpegede nød-områder er angivet i annex 7 i »Beredskabsplan for det statslige danske beredskab til bekæmpelse af forurening af havet med olie og andre skadelige stoffer«, som Søvær- nets Operative Kommando anvender i relevante situa- tioner. Forsvarsministeriet har oplyst, at man ved flere lejligheder har anbefalet skibe at søge til et udpeget nød-område, og at disse har fungeret efter hensigten. Der har dog i disse sager ikke været tale om forure- ning.

Der har ikke hidtil eksisteret konkrete planer for nød-områderne, men Søværnets Operative Kommando har dels kunnet anvende de kommunale beredskabs- planer og den statslige beredskabsplan, dels oplysnin- gerne i redegørelse nr. 1/2004 om udpegning af nød- områder i danske farvande, jf. ovenfor, der beskriver de enkelte nød-områder overordnet med hensyn til be- redskab, miljø og natur, og indeholder oplysninger om hvilken type skibe, samt hvilken type forurening de enkelte områder vil kunne anvendes til.

Der er i de godt 4 år, hvor nød-områderne har været forhåndsudpegede, ikke opstået problemer med an- vendelsen af nød-områderne på trods af de manglende nød-områdeplaner.

Miljøstyrelsen nedsatte i april 2007 en tværministe- riel arbejdsgruppe, der skulle afdække en række er- statningsretlige problemstillinger i forbindelse med udpegningen af nød-områder og udarbejdelse af nød- områdeplaner. Samtidig skulle arbejdsgruppen vurde- re om den eksisterende hjemmel i havmiljølovens § 33, stk. 1 var tilstrækkelig til at foretage den ønskede regulering. Arbejdsgruppen afsluttede sit udrednings- arbejde med afleveringen af en rådgivende rapport til miljøministeren d. 28. september 2007 (kan findes på <http://www.blst.dk/Hav/Mere/Noedomraader/>). Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til den foreslåede § 37, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Rapporten indeholder en større udredning af gæl- dende ret af relevans for nød-områder, herunder de in- ternationale og nationale regler om ansvar og erstat- ning, indgrebsmuligheder overfor skibe, havnenes modtagepligt mv.

Erstatningsspørgsmålet i forbindelse med en eventuel forurening i et nød-område er i høj grad reguleret af internationale konventioner om bl.a. ansvar for olieforurening, men det bemærkes, at på de områder, hvor de internationale ansvarskonventioner mv. ikke dækker, vil dansk rets almindelige erstatningsretlige regler finde anvendelse.

Blandt konklusionerne i den rådgivende rapport er:

- at der ved udpegning af nød-områder ikke ændres ved det erstatningsretlige billede, som allerede gæl- der inden udpegningen, og
- at der vurderes at være behov for – med henblik på en korrekt implementering af overvågningsdirekti- vet – at tilvejebringe klar hjemmel i dansk lovgiv- ning til endeligt at udpege nød-områder og udarbej- de planer herfor.

Dette lovforslag tilsigter at tilvejebringe denne hjemmel. Rapporten indeholder endvidere et paradig- ma for nød-områdeplanerne.